

ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԵՄ

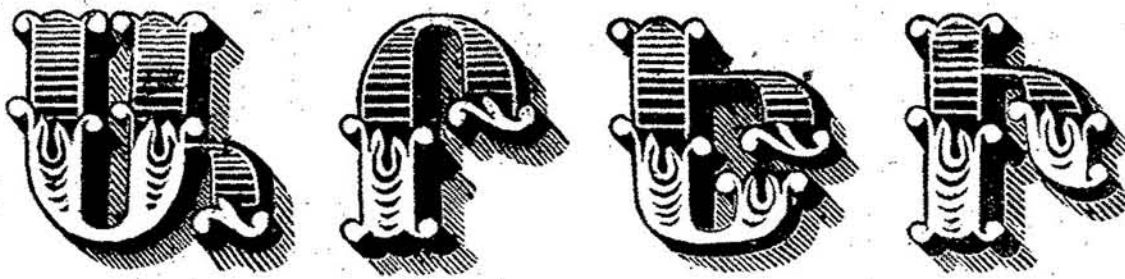
ԲԱՅԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Տարեկան վեցամսեայ

Երկրորդ տարի	20	40
Միջին տարի	20	10

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ ԶԱՄԱՐ ԳԻՄՆԱԿԱՆ ԿՈՆՏԱԿՏԱՆԻ

ԱՐՏՈՒՆԵՐԻ ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒ ՕՐԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԴԱՐԱՅԻՆ ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՍՏ

ԽՈՒՐԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՏՆՈՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆ

Շաբաթական թիւ 16

ԱՂԵՐՍԱՆԻ ԴՐՈՒՄ

ՀԱՍՏԸ

Journal ARRY

B. P. № 297

Alexandrie, EGYPT

ՀԱՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ ԶԵՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԶԵՆՈՒ ԿԵՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՏՆՈՐԵՆ-ԽՈՒՐԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՎԱՀԱՆ ԹԵՔԵՆԱՆ

ԿԻՒԼԿԻՈՅ ԱՊԱԳԱՆ

Ա.

Հայկական փոքր հարցին ամեն նախագիծ կողմերէն մէկն է Կիւլիկիոյ խնդիրը։ Հայերս նոյնչափ մտահոգ ենք Հայաստանի վիճակունդի բազմազան ուղիքի Կիւլիկիոյ բազմազան նշանակութեամբ։

Բնականաբար Հայերուս տեսակէտէն՝ լաւագոյն լուծումը պիտի ըլլար բոլոր Հայաբնակ վայրերուն (Հայաստան և Կիւլիկիա) միացումը իրեն մէկ ամբողջութիւն ինքնավարութեամբ մը, պաշտպան պետութեամբ հաւաքական, կամ անոնցմէ միոյն առանձին հոգեւորութեան տակ։ Բայց գիտե՞ք նաև որ պետութիւնները, մեր բազմաթիւ տնօրէնութեանը պահանջ լինի մեր բազմաթիւներէն և իրաւունքներէն չէ՞ որ պիտի առաջնորդուին, այլ առաջնապէս իրենց շահերէն, ինչպէս նաև ստեղծուած պայմաններէն։

Երբ խնդիրը այս կողմէն դիտենք, կը տեսնենք որ, մինչդեռ Հայաստանի մէջ գլխաւորաբար Ռուսիոյ շահերը գերակշիռ են, ընդհակառակը Կիւլիկիոյ մէջ զանազան պետութեանց շահերը իրարու կը բաղդին և դիտարկ կը խառնուեն։

Այս տեսակէտով վերին աստիճան ուղարկու էր Մէսսանթրո Էմիլիոս թիւրքին «Բալիստա Փոֆր Ասիոյ մէջ» խորագրով յօդուածը զոր Արմենի վերջին թիւին մէջ թարգմանաբար ներկայացուցինք ընթերցողներուն։ Այնտեղ տեսանք որ ի տալիս աչք ունի ոչ միայն իր քրիստոնէական ներքինաստիճան (Այստեղի և Գոնիայի վիլայէթները) այլև իսթանբուլի ներքինաստիճան, ուրիշ խօսքով՝ Կիւլիկիոյ վրայ ի տալիս այս ցանկութիւնները, սակայն, համեմատաբար նոր են, և չենք գիտեր թէ ինչ ընդունելութեան արժանացան անոնք։ Երբեք Համա-ձայնութեան պետութիւններէն՝ այն պահանջները ի տալիս պատերազմի մասնակցութեան իր պայմանները կը դնեն անոնց։

Ռուսիա, որ անհրաժեշտ պէտք ունի Միջերկրականի վրայ պատու հան մը ունենալու, շատոնց իր աչքերը դարձուցած էր նեղուցներուն հետ իսթանբուլի ծովախորշին վրայ և ուր կը հզօտէր հասնել Հայաստանի ճամբով։ Իրաւ է որ ձեռնհաս ուսու ջազաբաբէտներ յայտարարեցին թէ այս պետութիւնը արամադիր է հրաժարելու իսթանբուլի ինքնու իր նախկին ծրագրէն՝ պայմանաւ որ նեղուցներու ազատ անցքը վերջնականապէս ապահովուի իրեն, բայց և այնպէս դարձեալ կարելի չէ երեւակայել որ Ռուսաստան, Հայաստանի բնական պաշտպանը, դադարած ըլլալ չհաղադուուի Կիւլի-

կիոյ հարցով, որ այսպէս թէ այնպէս Հայաստանի շարունակութիւնն է և ուր կը բնակին 400,000 ժողովուրդ Հայեր։

Մէկ կողմ թողնելով Աստիճան, որ իր կարգին վերջին տարիներս մասնաւոր ուղարկութեան առարկայ ըրած էր Կիւլիկիան՝ այնտեղ զրկելով զինուորական երկրախորշներ, ամէն ոք գիտէ թէ Գերմանիա ինչ հսկայ ճիգեր թափած է տասնեակ տարիներէ ի վեր իր ազդեցութիւնը վերջնականապէս տարածելու համար այս երկրին մէջ։ Պաշտպան երկրախորշին, որ գերազանցապէս գերմանական ձեռնարկ մըն է և որ իր ցանցերը ունի ամբողջ Կիւլիկիոյ մէջ, կ'սկսի իսթանբուլի տեսիլներէն, որուն նաւահանգիստին չինութեան արտօնութիւնն ալ նոյն պէս Գերմանիայի ստացած և արդէն գործի ձեռնարկած էր։ Բարեբաղդաբար, համակարգական պատերազմը վերջնականապէս իր ճիգերէն Գերմանիոյ այս խոշոր ծրագիրներէն և զայն իսպառ դուրս վտարեց Կիւլիկիոյ մէջ՝ արցակից պետութիւններու շարքէն։

Փրանսա ալ իր կողմէն, հետեւելով իր արեւելեան քաղաքականութեան աւանդութիւններուն, երկար տարիներէ ի վեր աշխատած է Կիւլիկիոյ մէջ իր ազդեցութեան տարածումին և այս պատակաւ՝ ալ աւելի լայն շափով գործադրած է այն բոլոր միջոցները որոնց ի տալիս կողմէ վերջին տարիներու մէջ ձեռք առնուած ըլլալը այնքան խնամքով և հանդիսաւոր շնորհով մասնաւոր կ'ընէր Մէսսանթրոյ վերջին խօսքով յօդուածը։ Փրանսական կրթական և կրօնական հաստատութիւններ պակաս չեն «Հիւսիսային Սուրիոյ» մէջ՝ այսպէս կը սիրեն կոչել Փրանսացի Կիւլիկիան, չնայելով որ անիկա Սուրիայէն բոլորովին անջատ և տարբեր երկիր մըն է աշխարհագրական և ազգագրական կրկնակ տեսակէտով։ Ինչու վերջերս Տրէնի Բոշէն նշանաւոր հայաբնակ զարմացած և վշտացած էր իմանալով որ Հայերը իսթանբուլի տեսիլներէն հայաբնակ նահանգներու շրջանին մէջ կը բռնադատուին, «մինչդեռ անիկա իբրև Սուրիոյ մէկ մասը Փրանսական ազդեցութեան շրջանակին մէջ կը գտնուի»... Կիւլիկիոյ մէջ ընդարձակ տարածութեամբ հողեր գնուած են ու կը շահագործուին Փրանսական բնակչութեան մը կողմէ։ Ամենուն միտքին մէջն են վերջնական տարուան մէջ Բարիքի, Լոնտոնի և Պերլինի միջև երկարատեւ բանակցութիւնները՝ Փոքր-Ասիոյ երկրախորշներու խնդրոյն շուրջ։ Փրանսա կ'ուզէր Սուրիոյ իր գիծերը միացնել Հա-

յաստանի մէջ ծրագրուած Փրանսական երկրախորշի գիծերուն հետ Կիւլիկիոյ ճամբով, ծրագիր մը որ բացարձակ ընդգրկութեան հանդիպեցաւ Գերմանիոյ կողմէ, որ մինչև Տիգրանակերտ և Արդին՝ իր ազդեցութեան շրջանակը կը նկատէր։

Գալով Անգլիոյ, Կիւլիկիոյ վրայ կերպով մը իր թեւակութիւնը հաստատուած կրնայ համարուիլ այն օրէն երբ Կիւլիկիոյ թուրքերը և Անգլիոյ միջև առանձին դաշնագրով մը կը յանձնուէր այս վերջին պետութեան։ Կիւլիկիոյ տիրաւորութիւնը իսթանբուլի մէջ իր ճիգերով կը նշանակէ։ Անգլիական յաճախակի բերելու մը Մերսինի և Իսթանբուլի առջև, չէր կրնար այս մտքը իր տպաւորութիւնը թողած ըլլալ Կիւլիկիոյ ազգաբնակչութեան վրայ։ Այսպէս զատ, պէտք չէ մոռնալ որ Անգլիա Կիւլիկիոյ հետ ամենէն աւելի ապրանք փոխանակող պետութիւնն է։ Հիմա որ Գերմանիոյ մօտաւոր շախմատովը Անգլիա բնական ժառանգորդն ըլլալու սահմանուած է Պաշտպան երկրախորշին, և Պաշտպան գրաւմամբ արդէն իսկ գիծին վերջին ծայրը իր ձեռքն անցուցած է, անտարբեր աչքով չի կրնար նայիլ Կիւլիկիոյ վրայ որ նոյն գիծին մէկնաման կէտն է և սահմանակիցը Միջագետքին՝ ուր նոյնպէս գերակշիռ շահեր ունի ան։

Այսպէս ուրեմ, երբեք Համաձայնութեան մէն մի բաղկացուցիչ պետութեան, ինչպէս նաև իսթանբուլի շահերը, իրարու կը բաղդին Կիւլիկիոյ մէջ։ Կարելի չէ՞ ըսել թէ չորս պետութիւնները հաւասար չափով շահեր ունին հոն։ Բայց անոնց շահերուն հակամարտութիւնը ակնհայտ է։ Բայց որովհետեւ, ներկայ պատերազմի վախճանին, այս չորս պետութիւնները փոխադարձ վիշտութիւններով և փոխարկութիւններով հաշտարար կարգադրութիւններ պիտի ընեն ամէն տեղ—եթէ այժմէն իսկ այս ուղղութեամբ համաձայնուած չեն, — տարակոյս չկայ որ Կիւլիկիոյ համար ալ անոնք պիտի գտնեն կարգադրութեան կերպ մը որ իրենց հակընդդէմ շահերը հաւասարակշիռ ու հաշտեցնէ և ամէն կողմին համար գոհացուցիչ կարենայ նկատուիլ։

Ինչ կ'ընայ ըլլալ և ինչպէս կրնայ առաջ գալ այսպիսի կարգադրութիւն մը որ երկրին միակ կենտրոնակ տարրին — Հայերուն — ալ արդար բաղձանքները գոհացնելու բնօրինակ ունենար, այս մասին պիտի խօսինք յաջորդ յօդուածով։

Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ԱՐԵՒԻ ԵԿԿԱՅՈՍԻ ՄԻԱԿ ԿԱՅԱՔԵՐՔԸ
Է ՈՐ ՕՐԻ ՈՐԻ ԿԸ ՏՐԱՏԱՐԱԿԷ ՀԱՅ-
ԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ.
ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԱՄՆ ՈՒ ԳՈՐԾԸ։

ՆԱԽԱՅԻՆ ՊՈՏՆԵՐԱՅՐԸ

ԹՈՐՔԻԼԸ ԵՒ ԻՐ ԳՈՐԾԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Թորքիլը սկիզբի ձեւ երկայն ունի մըն է, որ ջուրը ճեղքելով մեծ արագութեամբ կ'երթայ և կը պայթի ո'հեւ կարծր մարմինի մը դպելուն պէս։

Ականքի մը եւ թորքիլի մը տարբերութիւնը այն է որ ականք անշարժ է եւ այսպէս կը մնայ ջուրին տակ մինչև որ նա մը իրեն զարնուի, մինչդեռ թորքիլը յարձակողական է, այսինքն ինքն է որ կ'երթայ նաւուն վրայ ու կը պայթի, հետեւաբար մեքենայարժ ականք մըն է։

Երբ վրայէն նայիս՝ շատ պարզ է թորքիլին երևոյթը. սակայն ոգւորուած ամենէն վտանգաւորն է, որովհետեւ երբ նաւու մը զարնուի հազուադէպ է որ այդ նաւը չընկղմուի։ Անգլիական վերջին թորքիլները 21 մետրահասակ տրամագիծ ունին եւ երկայնութիւնն 6.40 մէթր է։

Թորքիլը կարելի է երեք մասերու բաժնել. առջեւի մասը, այսինքն քիթը, կը պարունակէ վառող կամ պայթուցիկ ո'հեւ նիւթ. (վերջինիս թորքիլները մինչև 180 քիլօ վառող կը պարունակեն)։ մէջտեղի մասին մէջ կայ ճնշուած օդ (air comprimé), որ թորքիլը կը քշէ ջուրին մէջէն. իսկ ետեւի մասը կը պարունակէ մեքենաները, ղէկերը, պատասխանները եւն։

Թորքիլին ետեւի ծայրը պտուտակ մը կայ, երբեք երկու, չափ — ճիշտ չորեքսանի նման — որոնք դառնալով թորքիլը կը քաշեն։

Թորքիլը իր խողովակին մէջէն դուրս ելած պահուն շատ մեծ Պարագու-թամբ կ'ընթանայ. մինչև 6000 մէթր թամբ 48 մոնթի արագութեամբ կը քաշէ, իսկ մինչև 10,000 մէթր թամբ 30 մոնթի արագութեամբ, որմէ վերջը աւելի կը զանազակ և սակայն անդադար կ'երթայ՝ մինչև որ ճնշուած օդը մթերքը սպառի բոլորովին։ Անգլիական 21 մետրահասակ թորքիլին մէկ հատին արմէքը 500 ոսկիէն աւելի է. իսկ թորքիլը արձակող խողովակը 3000 ոսկի կ'արժէ։

Այս խողովակները երկու տեսակ են. մին ջուրէն վեր դեղնադուր մը, միւսը ընդծովային։ Երբ թորքիլը առաջինին մէջէն արձակուի, քիչ յետոյ բնականաբար ջուրին մէջ կ'ընայ, եւ ասիկ վերջն է որ պտուտակները կ'սկսին դառնալ, եւ ոչ թէ արձակուելուն պէս՝ երբ տակաւին օդին մէջն է։ Սակայն երբ թորքիլը այս ձեւին մէջ ծովը կ'ընայ, այս անգամը պտուտիկ մը կը փոխէ իր ուղղութիւնը, եւ ասիկա մեծ անպատեհութիւն մըն է թորքիլի մը համար։

Սակայն իր ուղղութիւնը վերահաստատուելու եւ անփոփոխ պահելու համար կայ gyroscope անունով գործիք մը, որ իրեն ղէկ կը ծառայէ։

Ընդծովային խողովակը շատ աւելի գործնական է, վասն զի երբ թորքիլը այս խողովակէն դուրս ելլայ՝ ինքզինքը շիտակ ջուրին մէջ կը գտնայ եւ ո'հեւ չընդուն տեղի չունենար։ Հիմակուան թորքիլներէն խողովակներուն մեծագոյն մասը ընդծովային են։

Ջուրին մէջէն զազած պահուն թորքիլը իր ետին ակօսի նման գիծ մը կը ձգէ, որ յստակօրէն կ'երեւայ պարզ աչքով, եւ որուն շնորհիւ թշնամի նաւը ինքզինքը կը պաշտպանէ։

Վերջին հեռագիրները տեսնել Բ. Էջին գրուիք

չըջապատէ ինքզինքը, այնպէս որ երբ թորքիլը իր ուղղութեամբ գայ՝ շիտակ ուղիակներն մէջ կ'ընայ եւ հոն կը պայթի։ Այս ուղիակներն այնպէս մը շինուած են որ երբ ջուրին մէջը բանալու գային՝ մէկ քանի մէթր հեռուէն կը պատէ նաւուն չորս կողմը, այսինքն նաւուն կողմերուն փակած ջրէն, այնպէս որ ո'հեւ պայթումը մնայ չի կ'ընար հասցնել նաւուն։ Բայց կրնայ ըլլալ նաեւ որ թորքիլին քիթը սուր գործիք մը գետեղուած ըլլալ, դանակի ձեւով, եւ ուղիակներ ճեղքէ անցնի առանց դժուարութեան։

Պաշտպանութեան երկրորդ միջոցը այն է որ երբ թորքիլը հեռուէն կ'արձակուի, գոնէ հինգ վայրկեան մը կը տեւէ իր ուղիակներէն, եւ այդ ժամանակամիջոցին մէջ՝ ամենէն ծանր քաւով զրահաւորը է՝ քիչ մը մըն մը տեղ կ'ընայ թորքիլը, այնպէս որ թորքիլը գերութեամբ կը վերապի ու պարպալ կ'երթայ։

Թորքիլին լուսագոյն գործածութեան ժամանակը վերջին է, որովհետեւ իր գնացքը բոլորովին անտեսանելի մնալուն համար՝ կարելիութիւն չի կայ նաւը պաշտպանելու անոր յարձակման դէմ։

ԵՐՈՒՄԱՆ ԿԱՄԱՐԱԿԱՆ

ԳԵՐՄԱՆՈ-ԹՈՒՐԿ ԶՈՒԳԱԿՈՒՄ

Մարդ... տաճիկ կը կորի երբ կը մտածէ որ ինքզինքը ամբարտաւանօրէն մարդկութեան «ղերմութիւն» դաւանող, զընտրուած ժողովուրդի հովիւ անող Գերման ազգը չամբար զաշնակցելու թուրքին հետ։

Առաջին ակնարկով, ինչ անաղիւս տարբերութիւններ կ'անջատեն, կ'անջրպետեն երկու ժողովուրդները ու պետութիւնները...

Տաճիկ սկիզբէն ի վեր վայելող եւ չարտոգորող ցեղ մը եղած է, ուրիշներուն աշխատութեան պտուղով մանող, անոնց ճակտին քրտնջովը ապրող, Հըսկայ մեքսիկէս մը, որ իր նուաճած ժողովուրդներուն ինչքը, վաստակը դարձրելով վատնած, մոխած է անհաշիւ, եւ որ մինչև հիմա կ'ապրուի իր անհատական կողմնակալութեան թափափուքներով։

Արաբիկ բարձր նշանակութիւն չունի, բարձր գոյութիւն չունի իրեն համար։ Անոր դիմ, Անրա Անիկ կայ մի, անոր նայինքը Մէկ բանի համար՝ միայն աշխատած, գործած, մաքառած է. տիրի, գերի, հարստահարել, ուրիշներուն ամբարտաւոր խողի հատցնել, ուրիշներուն շինածը աւելի, փնջնել։ Մէկ ազգային մեծ առեւտուր, շահաբեր ծարարութեամբ մշակած է. պատերազմ, միշտ պատերազմ. Եւ յորմէնտէ անկարող դարձած է պատերազմելու, սկսած է

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Խոսքիական Պատերազմը

Հուն, 25.— Կր ծանուցուի որ սան-
վանագլխին վրայ, Բարենաի մէջ Աւստրիա-
կան բնակիչները ունեցողները մեծ դի-
մեր, առանց յայտարարելու: Բայց սակայն սան-
վանագլխի երկայնքը միայն 18 քառակուսի
մէջ միջինը: Աւստրիական հոլլի յառաջացանք
ուր բեմամբին բնորոշութիւնը քոյլ երէ՛ Գը-
րաւեցիք Բարենաի, Գործոն, Վերա, Սի-
նիլիանոն, Թեոքո, եւ Իսրայիլ եւ Իգոնիօ
միջին գտնուած բարձունքները: Թեմալին Լա-
հանեց կամուրջներ կոծակներով եւ տու-
հերը այրելով:

Բեքոնիւս, 25.— Պ. Սալոմոն յա-
տարարեց Ռեքոնիւսի քաղաքին քե՛ Խա-
լիոյ միջամտութեան արդիւնքը: Կիսի ԸԼԼԵ-
գգապապի կարծեցեմը պատերազմի տես-
չութիւնը: Նամակներ կերպով մը դիմել
տու քե Աւստրիոյ եւ ուրիշ պետութեան
մը կողմէ փորձեր կատարուած էին՝ անցա-
րէն խաղաղութիւն կնքելու նպատակաւ,
բայց քե այս փորձերը ձայնաւորուած էին: Այս
տեսակ խաղաղութիւն մը բացարձակապէս
անկաւելի է:

Տարածական մէջ

ՄԱՅԻՍ 21—24 ԳՈՐԾՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

(Պատգամական)
Մայիս 21ին, Յունա. գործադուրը
կարեւոր չափով մը յառաջացաւ եւ իր դիմ-
երը այժմ արեւմտեան կողմէ քիչ քիչ խը-
րամաներով:

Ամսուն 22ին Թուրքիոյ գործադուր յա-
ձակում մը կատարեցին ճնդկական գոր-
ծանքին ձայն կողմին վրայ: Յերեկ մեր
ժ. Յին գրականին քանի մը դիմեր, բայց ան-
միջապէս բուն հակադրականում մը կազ-
մակերպուեցաւ. եւ ճնդկական գործադուրը
խուճեց բեմամբին վրայ գործադուրեց
նամակներով, 500է աւելի կորուստ պատճա-
ռելով եւ ասկէ զատ բազմաթիւ գերիներ
բռնելով:

Ամսոյ 23ին, Թուրքիոյ հանդիպեցան
աւստրիական-գերմանական գործերուն եւ
խնդրեցին բեմամբինները դադարեցնել՝ կա-

րենալ քաղեւո. համար իրենց բազմաթիւ մե-
նայները որոնք մեծ խառնակութիւն զգա-
նուած էին:

Այս խնդրանքը գոնացուեցաւ եւ հա-
մանապէս ստորագրուեցաւ: Այն ասեմ
իրենցին 3000է աւելի դիմել քաղեցին, ո-
րոնք բոլորն ալ ստացանուած էին մայիս 18ի
եւ 20ի միջին: Այսպէսով՝ բեմամբինին
կեդրոնի նակարին վրայ օրուան մը դադար
պատահեցաւ:

Մայիս 24ին, Յունացիք յառաջացան
անդ. նաւաբանին հետ համախառնուող:
Ամբողջ գիշերը ստաղ բալեցին, քերեւ կո-
րուսցին միայն կրելով: Մեր դիմերը, ինչ-
պէս նաեւ մեր նոր գրուած գիծերը, սպա-
նազանցեցին եւ ամրացուցին:

ՁԻՆ-ՀԱՐՈՒՄԱՆ ՀԱՄԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Լոնտոն, 23.— Այս գիշերուան լուր-
բուն համաձայն, Ռաւինքըրի կառավա-
րութիւնը իր Բեքոնի դեմքին միջոցաւ
Յինացանին հաղորդած է որ Միացեալ Նա-
հանքները կը բոլորեն Յինացանին եւ ձա-
րոնի միջին կնքուելիք պայմանագրութեան
դէմ:

Բեքոնիւս, 25.— Յին-Հարօն պա-
մանագիրը ստորագրուեցաւ:

ԱՆԳԻ. ԴՈՒ ԳԱԼԻՆՔԻ ԿԱԶՄՈՒՄԸ

Լոնտոն, 25.— (Մալոյ դիւանին) Թա-
գաւորը վաւերացուց զանիկին վերակազ-
մութիւնը հետեւեալ կերպով. Պ. Աստիլ-
վալապիս եւ զանազան նախարար. Լոս
Լանցաստը՝ անցաւ Գոնալապի. Սըր Ս.
Պոլմարսթը՝ պատկան. Լոս Բիւլ՝ կնքա-
պան, Պ. Մալ Բեքոն՝ երեսակաւ. Սըր ժ.
Սիմոն՝ ներքին գործը. Սըր Լ. Կեյ՝ արտա-
քին գործը, Պ. Պոնար Լո՝ գաղափար, Պ.
Չեմպլին՝ Հնդկաստան. Պ. Լոյս Ջոնս՝
նաւաւարկութեան, Պ. Պալմար՝ ծովային.
Պ. Լոնկ՝ աւաւստրիան, Պ. Բրնիման՝
ստեւարակաւ. Պ. Չըրչիլ՝ Լանքասթըրի յրդ-
արար, Պ. Պիլիք՝ Իրլանտի, Պ. Մալ
Բեքոն՝ Վոս՝ Սկոթլանդ. Սըր Է. Բարթոլ-
միք. պատկան: Նաեւ պատգամ մը քա-
ղաքացիական է Պ. Բեքոնի, որ չէ կրցած
բնգնալի:

Պատերազմ, սնանկանալ, շուկայում ըլ-

լալով մայր-գործադուրը իրենց ունեւ.
Գերման ժողովուրդը, որքան որ ալ
յափշտակող ցեղ մը եղած է իր պատմու-
թեան սկիզբէն ի վեր, գերման է. սա-
կայն իր յափշտակած արժեքները, իր կո-
ղապարտ օգտագործել, աշխատութիւնը ա-
ւելցնել գործութեան վրայ: Ան ալ իր զբաղ-
ազդեցուն տունը տեղը քանդած է. բայց
սակեալ ըրած է իր սեփական տունը ա-
ւելի ընդարձակելու, աւելի չէն, աւելի
բարդաւած ընելու համար: Այսոց աւե-
րակներուն վրայ կառուցած է իր մե-
ծութեան ու բարձրութեան շէնքը, ի-
րաւ է, բայց վերջապէս կառուցած է,
փորձանակ տաճիկին պէս, աշխատանք
վրայ նստելու, քաղաքներու:

Գերմանիա, աշխատող ժողովուրդ,
խորհող ժողովուրդ մըն ալ եղած է, գո-
նէ հին բարի ժամանակներուն մէջ, նախ
քան Պիլմարսթը, Մոլթէթ, Պլանկետի,
Վիլհելմ Բ. եւ ուրիշ այս կարգի մեծ
կամ պղծիկ Ատտիլաներ եւ Լէյնքի-
մոններ:

Փիլիսոփաներու երկիր մը եղած է.
ուսնեցած է Բանդեր: Ձի պիտի ըսեմ որ
Թուրքիոյն ամբողջ փիլիսոփայութիւնը
եղած է Բանդի, զի գիւրի բնաւաբան մը
պիտի ըլլար ասիական, այլ պիտի ըսեմ որ
մեծագոյն իմաստասէրը որուն ծնունդ
տուած են՝ Նաթըրտի 2օճան է, զոր
այնքան լաւ ուսումնասիրած են Արեւել-
քի մանուկները:

Ուսնեցած է Թատրոն, զոր ծագե-
ցուցած են Կէօթէի եւ Շէլլէրի պէս տը-
րամադիրները. տանիկի կը պարծնայ իր
Հանի-Սեւադ Բաւալիօզլի որոնց արձա-
կել տուած մեծագոյնը քերականները դա-
րերով ամբողջ տանկութեան փորը եւ
bas-ventre խելայեղօքն պարել ու ու-
տոտել տուած են:

Գերմանիա կազմակերպութեան ոգին
ուսնի գերազանց տախտակաւ. Տանի-
կները կազմակերպութեան հանձարը, նոյն-
քան գերազանց տախտակաւ. Իրենց
երկրին մէկ մասը, — Սուրիա, Միջա-
զաւա — հոլովեցան արեւմտեան իմաս-
տներուն՝ «աշխարհի շտմարանը» կը
կոչուէր, այնքան բարդաւած էր ու բա-
րեք. այժմ ամբողջ Տանկաստանը կա-
րել է անուանել Աշխարհի արեւելք, զոր
մարքելու համար երեք մեծ տէրութիւն-
ներ անապատաւ աւել մը պատրաս-
տելու վրայ են:

Ատոնք տարբերութիւններ են, կա-
տակերականութիւնն ցուցադրուած. բայց
նկարագրի տեսակէտով, որքան նմանու-
թեան եղերը երկու ժողովուրդներուն
միջեւ, եւ միւս իմաստ ինչ հակա կա-
մուրջ մը այդ եղերը իրարու կապող:
Ուստի զանազանութեան, վայրենութեան
եւ մոլեռանդութեան կողմանէ՝ իրարու
քաղ կը հանեն անոնք: Գերմանները
արդէն 1870ին ապացոյցները տուած էին
իրենց այս թրջակայն չընաղ յատկու-
թեանը... Ինչ ներկայ պատերազմին
մէջ անանկ ռիթմերը դրոշմեցին որ թու-
քերը անպատ քերականաց միայն իրենց
սքանչացումներն:

Ինչ չարիք որ իրենք՝ Նախնական
միջոցներով՝ ըրած էին Յոյնի, Պուլ-
կարին, Սերպին ու Հայուն, Գերման-
ները, շատ աւելի մէթոտով, չի տեսնե-
րուած կատարելութեամբ մը ըրին Պե-
ճիւքսիներուն, Բողոքողներուն, Անգ-
լիացիներուն եւ Ռուսներուն:

Հապա՛ տուա՛ր, ներկայութեան եւ էն-
թրիկի կողմանէ... Տանկական հանրա-
ժամութիւնը «քաղաքութիւնը» Գերման տա-
տարները, վարպետութիւնը իտալական իմաս-
տով «լըրալի» մըն է պարզապէս. Գեր-
մանացիները ուրիշ բան չէ բայց ինչ պի-
տուէ, «գերմանից» Տանիկ մը, գործն
ու կազմակերպող Տանիկ մը, անհունօրէն
աւելի անարկու. եւ վաւերագրութիւն:

Տանիկը «Նիւ Տու իւ», «Նիւ Տու իւ»
մէկ հայրենակիցն է փարիսի, հօր Տե-
տոնին, ստոր մէկ հետաւոր. Անտոյոյցի
ազգականը, կոչալ նախադրելով դիտու-
թեան մէջ հանդիսանալով ու ինքնուր-
բով օժտուած Գերմանացիներն:

Այլման ազգ. երկուքն ալ, Աւստրիան
ալ Օթոմանն ալ, Բարոյսպէս, բարբա-
րայպէս կ'արժեն մէկմէկ Թո՛ղ իրար
վայելեն, իրարու ինքը տեսնան... Շատ
չնայց՝ Դաշնակիցները իրենց երկու-
քն ալ ինքը փառաւորայպէս պիտի ա-
նիծեն Օրհնա՛ւ ըլլան:

Մ. Ս. ԿԻՐՏԵԱՆ

«ԱՐԵՒԻ» ԳԱԼԻՆՔԻ ՄԷՋ

Ամէն Գ. Ե. Ե. Ե. Ե. առաւօ-
ցներ ժամը 6ին «Արեւ» քերթը
պատրաստ կը գտնուի Տ Բարոնակ
Կիւրեանի ժամօք կազմաստը,
Բազա Մուրու: Վաճառողները հոն
պէտք է դիմեն կանխիկ վճարելով
հասին 3 միլլիմ. Ձի վաճառուած-
ները կը փոխանակուին կամ կը
հասցուին:

Ս. Դ. ՀՆԱԿԵԱՆ ԿՈՍԱԿԵԱՆԵՐՈՒ

ԴԱԶԻՐԻՆ ԶԱՆԴԵՐՈՒ

Ս. Դ. Հնչակեան կուսակցութեան
Գահէի մասնաճիւղի ընկերները իրենց
պատիւ բերող հարգանքները հարգանքով
թղթով մը այս տարի իրարու հետեւ
սարքերին կարգ մը երեկոյթներ ու
ժողովուրդը ընտրել զատակարար մը միշտ
ժամադիր կ'ըլլայ ըմբռնելու զանոնք
ու օգտակար անոնցմէ:

Կիրակի մայիս 22ին տեղի ունեցաւ
Ժերդ. երեկոյթը տեղւոյն ազգային սը-
րահին մէջ:

Երեկոյթի խումբը «Հեռուէր երկիր»
երգէն վերջ, Նախարար Գառ. Խանդա-
մալ՝ իրեն յատուկ ոճով վեր հանեց
երեկոյթներու օգտակարութիւնը ու ա-
ւելցուց թէ իր այս երեկոյթին նախա-
դասէն չի հետեւիր թէ Հնչակեան մըն
է ինք, զի ինք կը պատկանի այն մարդ-
կանց որոնք առանց ոչ ոքին ըլլալու
ամենքին ալ են: Այսպէս իր գիրքը
Հայուն վերջ հրաւիրեց հետզհետէ դերա-
կաւորներն իրենց կարգին կատարելու
որոշեալ գերքեր:

Նուագախումբը շատ յաջող կերպով
մեղեկ հրաճույց ազգային բնաւոր կտոր-
ներ եւ արժանապատ ծափահարութեանց:

Օրերով Ս. Փափազեան, իր թրթուռ
ձայնով ու կորովի շեշտերով ըրած ար-
ատաւանութեամբը պահ մը մեղ փոխադ-
րեց զէպի հայրենիք եւ արցունքներ
խնց մեռն ու արժանապատ կրկին ծա-
փահարութեանց:

Ընկերներ Վալթեր ու Կարապետեան
խիստ յաջող էին իրենց արտասանու-
թեանց մէջ. ասոնք եւս արժանապատ
ներկաներու սրտընդոտ ծափահարու-
թեանց:

Հարկ կ'ա՛յ ըսելու թէ ինչպէս միշտ,
այս անգամ ալ երեկոյթին Գառ. Ե. Ե.
ընդեր փայլով որ կուտ ու կուտ խն-
դացուց մեղ: Իսկ պարուն Մ. Թաշճեան
մեղ անակնկալ մը աւել. դրաւ. նկար-
չութեան մէջ իր ցուցադրած տաղան-
դով որ ջերմապէս ծափահարուեցաւ:

Հանգչեան բուն հոգին էին սակայն
բանաստեղծը, Պատ. Միլլիսեան խո-
սեցաւ հետեւեալ նիւթին վրայ. «Աղ-
ջիւն են որ կը շինեն իրենց ճակատա-
գրելը, թէ ճակատագիրն է որմէ կը ծնի
ազգ մը»: Իր փաստ բերաւ ազգերու
պատմութիւնը դրուագներ եւ խօսքը
զարճեցով հայ իրականութեան վրայ
կոչուած ըրաւ ամենքին հաւատարմութեան
իւրեց զոհուիլ իման լստիւն ունենալու:

Երկրորդ բանաստեղծ էր Ընկեր Մա-
պա՛. Գիւրեան, որ դիտել տալով թէ Ս.
Դեմիկոյալ երեկոյթի մը կը նախադաս-
վերապատուելի մը ու կը բանաստեղծ ու-
րել վերապատուելի մը, եւ թէ ներկա-
ներուն մէջ կը գտնուի քանանայ մը ու
կան ժողովուրդի լոյսը փառելէն մար-
դիկ, ըսաւ թէ հոս գործադուր ոչինչ
կայ, քանի որ այսօր պատմութիւնը բն-
րած գրած է մեղ ամենքս միեւնոյն գծին
վրայ միեւնոյն իրականութեան հանդէպ:
«Մենք ամենքս, տարբեր գաղափարներու
եւ դատարանութեանց մէջ, սակայն մասնիկ-
ներն ենք ամբողջութեան մը ու մեր
ամենքն իրարու հետ միացումովն է որ
կը կազմուի այդ ամբողջութիւնը, ազգը:
Թող մենք ոչ ոք յաւակնութիւնը ու-
նենայ ըսելու. թէ ինք ինքնապէս
պիտի կրնայ ունէ գործ անելու, որով-
հետեւ մենք կը գտնուինք այնպիսի ժա-
մանակի մը մէջ ուր ոչ թէ ազգին մէկ
մասն է որ պիտի երեւայ պատմելին
վրայ իր ումըրը տարածուած՝ այլ ամ-
բողջութիւնը հաւասարապէս, կողք կող-
քի, ձեռք ձեռքի. հետեւաբար շատ ըը-
նակաւ է որ ամենքս մէկ զսպանակէ
մղուած քով քովի պայլինք, նոյնանա-
յինք, մէկ ամբողջութիւն կազմենք»:

Ոստիւղ վերջին օրերը շրջած տարածա-
նութիւններուն վրայ՝ օրպէս թէ ջար-
գեր տեղի ունեցած են Հայաստանի այլ-
եւայլ մասերուն մէջ, ըսաւ թէ «պէտք
չէ հաւատք ընծայել ատոնց՝ որովհետեւ
մենք չենք ջարդուր ալիւս, այլ կը
կուրկեն, թէ Հայը այսօր այն է. ինչ
որ էր 1895—96ի տարիները, ու թէ եւ
ջարդուր ալ բայց կը ջարդէ նաեւ»:
«Պատմութեան հոռուքն էր որ — աւել-
ցուց ընկերը — մեղ տարու կապեց
Դաշնակիցներուն՝ առանց ո՛ւնէ թիւղա-
րանքի. մենք պէտք էր զաշնակիցնե-
րուն կողմը ըլլայինք եւ ենք. արդէն
որովհետեւ շատ լաւ գիտենք որ այսօր
աշխարհի մէջ երկու կուլուստը կայ,
մէկը անկիւն-ֆրանսական, միւսը գեր-
մանական, որոնք անպայման պէտք էր
օր մը բաղխուէին իրարու ու անպատ-
ճառ անոնցմէ մէկը պարտաւոր էր տեղի
տալ միւսին. եւ մենք կ'ատենք գերմա-
նական կուլուստը, որովհետեւ ան նուազ
բարձրագոյն շատերը որոնք հետեւեալ
համապատասխան ըլլալէ ալ հեղի է»:

Երկար էր յարգելի ընկերով այն-
քան հմտակց ուրքան խաղաղապետի զա-
տախտութիւնը, «Արեւ»ի սիրահանները
չառնեղ պիտի գային ինչ միայն ամբո-
ղջու ուղեղները իր փառքին, ինչ լաւ
կ'ըլլար եթէ ընկեր Մապա՛-Գիւրեան
բարեհաճութիւնն ունենար իր տուած
բանաստեղծութիւնները զընդլիկ ձեւով
հրատարակելու. մենք վստահ ենք որ
ժողովուրդէն շատեր որոնք հետեւեալ
միայն լսած են ընկերով ժամին, գոնէ
պիտի ուղեն իր դրածները կարդալ եւ
օգտուիլ անոնցմէ:

Հանգչեւ վերջացաւ ներկաներուն
բուն ծափահարութեանց մէջ՝ երբ ժամը
արդէն բաւական առաջացած էր:

ՆԵՐԿԱՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՐՈՒՆԻ

Ն. Բ. Սուրանը կերակի եւ երկու-
շարքի օրերը Բաւ Էլ-Թին միաց: Կի-
րակի կէս օրին ճաշի հրաւիրուած էին՝
նախարարները, երեսօտական խորհրդա-
կան Սըր Է. Սիւր, իշխան Բէճալ Էլ
Տին, Աղբաւորները կառավարիչ Ջիլէր
փաշա եւ ոստիկանապետ Հորքիսըն
փաշա Գիւրե, նոյնպէս, Օմար փաշա
Թոսուն, Օրէնդար ժողովոյ նախագահ
մազլու՛մ փաշա, նախորդ նախարարապետ
Մօսա՛մա փաշա Սալիւ, կառավարիչ
Ջիլէր փաշա եւ Էմին պէշ Եանա, պա-
տիւ ունեցան սուլթանական սեղանին
մասնակցելու:

Երկուշարքի ցերեկէն վերջ Ն. Բ.
Սուլթանը կառավարի մեկնեցաւ. Բաւ Էլ-
Թինէն, եւ անցնելով Սարաֆիէն, Մօ-
համէտ Ալիի հրապարակէն եւ Շէրիֆ
Փաշա փողոցէն, Մօսա՛մէ՛ պէշի ոստի-
կանատան անցնէ կառքէն իջաւ եւ օթօ-
մօպիլ մը նստելով. պնաց Մամուրայի
պալատը իր Բարձր. մօր այցելելու:

Երեքշարքի, առաւօտեան ժամը Յին
միջին 12, եւ 4էն 5, Ն. Բ. Ը. ընդունեց
սուլթանական զերդաստանին պատկանող
իշխանները, կառավարական պաշտօնա-
տանց պետերը, հոգեւոր պետերը, բարձ-
րաստիճան զինուորականներն եւս. ըստ
այն կարգին որ կանխաւ նշանակուած
եւ հրատարակուած էր:

Աւստրիական հիւպատոսարանի վար-
չական գրասէն, որ Բաւիոյ հիւպատո-
սարանը վիտապրուած էր. պատերազմի
սկիզբէն ի վեր, երեկ հանկէ ալ փոխադ-
րուեցաւ. Միացեալ-Նահանգաց հիւպատո-
սարանը, այժմ այս վերջին պետութիւնն
ստանձնած ըլլալով, քաղաքին աւաւրա-
կան հպատակներուն պաշտպանութիւնը:

Անգլիացի հոլապատար վարչապետ Սըր
Ֆրեյզերը Թեյլօր Եղիպատս եկած է վի-
րաւորակներու գարմանման համար:
Անգլ. արքայի թիկնաւոր վիրաբուժագետն է
եւ բժշկական աշխարհին մէջ մեծ հեղի-
նակութիւն կը վայելէ:

Խալապի զինուորացիներու առաջին
խումբը վաղը հնչակարթի կը մեկնի
քաղաքէն իտալական «Օրիօն» շողեռա-
ւով:

Իտալական հիւպատոսարանը առա-
ւօտէն միջինը երեկոյ պաշարուած է զի-
նուորական տարիքի մէջ զոհուող խա-
ւապատակներով, որոնց մէջ կը լսնէ
թէ քանի մը Հայեր ալ կան:

Գահիւն-Ալեքսանդրա կառքի՝ ճամ-
բան ստիպողական նորոգութիւններու
պէտք ունենալուն, կը ծանուցուի օթօ-
մօպիլի վարիչներուն միջինը. յունիս 10
չորրորդէն ալ յայտնուի:

Յունա, մարտանալ մը Աղբաւորներ
հասաւ միայնակ բերելով Սուրիոյ եղեր-
քը բռնուած վեց թրջակայն առաքա-
տանաւ: Ատոնցմէ երկուքը աշխարհական
եւ մէկը զարատադեմ ազգութեան վե-
րաբերիչն են յայտնին:

Նախարարապետ Ն. Վ. Հիւսէյնի
Բուշտի փաշայի կառքը կերակի տուաւ
Գահիւն. Ապտինի փողոցէն անցած պա-
հուն տեղացի էֆէնտի մը կոխողեց, նա-
խարարապետը, իր կառքին մէջ առնելով
միջինը առաջին զեղարանը տարաւ. վի-
րաւորաւոր՝ որուն վիճակը թեթեւ է
բարեբաղդաբար:

ՍԱԿԱՐԱՆ

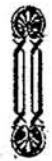
25 Մայիս 1915

Comp. Economique - 1972.

ՇՐԱՅՆԻ ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ

Stein's Oriental stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՑՈՑ
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈԳՐԻԿ ԱՂՋԿԱՆՑ
ՇՐԱՅՆԻ ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ
ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխաւիներու, գլխամագներու, շաւիկներու, հոսեղէններու, ձեռնոցներու, կաշեայ առարկաներու, կոշիկներու, հետադիւղներու, համադրութեանց պիտանքներու եւ անոնցներու առաւ մքեր:

Գինները յոյժ չափաւոր եւ անընդհատ: 2-52

ՏՕՔՔ ՂԱՋԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱՆ ԱՏԱՄԱՐԱՐՈՅԺ

ՄԱՐԿԻ, ՇԱՐԱ ՊԵՏԵՆ ԵՒ ՆԱՅՏԵՆ ԹԻԻ 10, ԳԱՆԴԻՆԵ
ԹԻՒՆՏՈՆ, ԹԻԻ 35-37

Հիւանդներ կ'ընդունին առաւ
ւտեան ժամը 8էն մինչեւ իրիկուան
ժամը 7ը:

Ակուանները կը մաքրեն ու կը քա-
շէ առանց ցաւի: Ակուաններու հա-
մար ոսկիէ, քաւոյնէ կամ Ամերիկ-
եան վերջին գիւտ եղող ուրիշ տե-
սակ նիւթերէ քաւոյն կը շինեն ա-
ռանց զսպանակի կամ քիմիքի վրայ
բան մը գնելու:

Բոլոր գործերը մաքուր եւ
խղճի մոտք կը կատարուին:

Մարդ կեանքին մէջ անգամ
մը ծախսելով կ'ազատի ակուաններու
անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ
կ'ապրի:

Գինները խիստ չափաւոր են Մա-
նաւոր ակուայի գեղեր ալ կը գըր-
ուին:

ԲԱՍՏԵԼ ՆԱԼԹԵՐ (PASTILLES NALTHER)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԱՋԱՆԻԿ

Հացի չափ կարեւոր ամեն անգի համար

Գնդուժին ունիս թէ փորձարու-
թիւն, ստամոքսի տկարութիւն թէ ան-
մարտողութիւն, ջերմէ կը տառապիս թէ
անքունութիւն, հարբուիս ունիս թէ
յօղացաւ:

Գործածէ՛ եւ պիտի օգտուիս անպայման:

Դարման է՝ 34 տեսակ հիւանդու-
թիւններու, որոնք մանրամասնութեամբ
են յայտագրէն մէջ, որ կը գտնուի իւ-
րաքանչիւր տուփի ներս:

Գիններն են շաւ ածան Ե.Ղ.

Տփիկը (որ կը պարուենակէ 67 հատ) 10

Տուփը (որ կը պարուենակէ 3 տփիկ) 20

Թղթատարով առաքման համար պէտք
է միասին զրկել նաեւ երկու դըլ:

Ամերիկեան այս դեղահատիկը պատ-
րաստուած է յայտնի բոլորներու եւ ար-
մատներու հիւթէն եւ օգտակարութիւնը
հաստատուած է բժշկական կանոններէ:

Անհնապէս փորձելէ եւ օգտուելէ
վերջ միայն ստանձնած է ճշգրտութեամբ
ընդհանուր ներկայացուցչութիւնը: ԳԱ-
ՐԱԳԱՇԵԱՆ ԹՈՎԱՐԱՆ, որուն կարելի է
գիմել, փոքր թէ մեծաքանակի համար,
անձամբ կամ քարդ փոստով կ'հաւեւեալ
հասցէին:

82, Rue Guinet Charkas (Boulac)
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՌՕՄԱ

Banco di Roma

Հաստատուել 1880ին

Դրամագլուխ, 200,000,000 ֆրանք ամբողջական վճարեալ

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻ — ՀՈՐՈՍ

Կեդրոնական: — Բարիզ, Ճէնովա, Նաբոլի, Ռուբինո, Յիթլէնցա, Ադրեսան-
գրիա, Կ. Պոլիս, Պարչէլոն, Գալիլի, Մալթա, Ափրիկեան Տրիպոլիս

ՄԱՆՆԱՅԻՂՔ

Ապա
Ապանո Լացիալի
Արէցցո
Արէցցանո
Պէնզալի
Պրայիանո
Մոնթէ Գաթինի
Գանէր
Գաթին Նուսի
Գորնէթ Թաթուլինո
Տէրնա

Յարա Սալ
Ֆէրմո
Յօսանո
Յրասաթի
Յրասինո
Լուքա
Մոնտովի
Մոնպանչ
Մրալիլլո
Մրալիլլո
Բալէսթինա

Քինէրոյ
Սիլնա
Սուպարո
Թարրակոնէ
Թիվոլո
Թորթ Անունիաթա
Վէլլէթի
Վիաթէթի
Վիթէրպո

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'ընդունի ամեն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններով, այսինքն արծե-
թեղիներու վրայ ալանս, եւրոպայի եւ եգիպտոսի կարեւոր քաղաքներուն իրաւ փոխգոր, չէք եւ լէթթը
տրքիւտի, հեռագրաւ վճարմունք, եգիպտոսի եւ եւրոպայի վրայ պարտաւորակներու գանձում,
Կտրոններու եւ վիճակահանութեան շահում պարգեւներու գանձում, եւրոպայի եւ եգիպտոսի մէջ
պարտայի հրամաններու գործողութիւն, Արծեթեղիներու պանդանութիւն, Ապրանքներու պանդանութիւն եւ
պանդան գործողութիւն:

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, ուզուած ատեն կամ որոշ պայմանաւա-
նալ վճարելի:

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մոնթէրաթիոսի
Համալսարանի շէնքերէն, ուր ամէն տեսակ սեղանաւորական գիւրդիւններ կ'ընծայուին յանապազ-
նեղուն:

ԽԵԱՑՈՂԱԿԱՆ ՍԵՑՈՒԿ

Մասնաճիւղ Ղեկավարներ — 9 Յիթլէնց փողոց

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ԾԽԱԽՈՏԻ եւ Եգիպտական սիկարեթներու:

ԿԱՍՏԱՐԱԿԱՆ ԵՂԱՐՔ

ՋԱԿԱՋԻԿ - ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Համալսարան եւ իր Ապրանքներ (Առաջ) Ծխախոսներ եւ Սիկարեթներ

ՆԵՇԸՆԸՂ ՊԱՆՔ ՕՅ ԷՃԻԲԹ (National Bank of Egypt)

Դրամագլուխ Անգլ. Ոսկի 3,000,000

Պահեստի գումար » » 1,300,000

Կեդրոնականի ԳԱՆԴԻՆԵ — Մասնաճիւղ՝ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Գործակալութիւններ՝ Աթիւթ, Ասուան, Պէննա, Պէնի-Սուէճ, Շէպիւն-Էլ-
Գոմ, Տամանհուր, Միսիլ, Բոն-Մաիս, Սուպիմ, Սոհակ, Թանքա, Ջա-
կազիկ, Մուսի (Գաիլի), Լուսուր, Բոն-Սուսան ու Լուսոն

Կը կատարէ դրամատանց յատուկ բոլոր գործառնութիւնները

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՐԱՅԱՍԵՆ

ՔԱՐԻԻՂԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵՇԱԲԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈԳՐԱՔԱՆԱԿ

Աղեւսանդրիա, Սիսի ՄիթոնԱԼԼԻ փողոց թիւ 40
(Արթարիի մղկիթի դէմը)
Թէլէֆոն թիւ 89-45

Այս վաճառատունը կը հայթաթէ
թէ Աղեւսանդրիոյ եւ թէ Ռադէի մէջ
ՄԱՆԹԱՇԷԺԻ հարազատ ուսական եւ
ամերիկեան բնթուր, չափաւոր գիններով:
Ապրանքները օրը օրին կը յան-
նուին ամենայն կանոնաւորութեամբ:
ԴԻՄԵՇԷՔ ԵՒ ԳՈՂ ՊԵՏԻ ՄԱՐԻ

ՎԱՍՆ ԹԵՔԵԱՆ

ՀՐԱՇԱՆԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՔՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Հրատարակուած 1914ին, Կ. Պոլսոյ մէջ:
Գին 10 դր. - Դիմել, սակաւաթիւ օրինակ-
ներու համար, ԱՐԻԻ Խաբարատունը:

ԴՈՐ ՀՐԱՅԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՔՆԱՎԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳՐԵՑ

Ս. ՅԱՐԱԶ ԳԻՒԼԵԱՆ

Ամէն Հայու համար կենսական
եւ առօրեական այս խնդրոյն մասին
յոյժ շահեկան տեսութիւն մը:

ՓՈՏՈՒՆ ԲՈՒՐ ԿՐԱՎԱՅԱՐԱՆՔՈՒՆ ԲՈՒՆ:

Գին 5 դր. աղջ

ԱՆԴՐԷԱՍ ՄԿՐԵԱՆ

ՆԱԽԱՐԱՐ - ՆԵՐԿԱՐԱՐ

Դիւ Սեօսթիս, 1 (Յունաց Ալեքսոյ աղջկանց
կաթաբանին տունը)

18 տարեկ է վեր Աղեւսանդրիոյ
հաստատուած եմ Ներկի, զարգա-
նկարի, նշանատախտակի (Թապէլա),
իւզանկար պատկերներու եւ լու-
սանկարչական ֆօններու վերաբեր-
եալ կատարած աշխատութիւննե-
րով զօժ թողուցած եմ Եւրոպացի
յաճախողներու: Գիններ՝ միշտ Ա-
րաքներէն սուղ, իսկ եւրոպացի
աղջկաններէն աւելի: